

Oljeavskiljare

Verksamheter där mineralolja riskerar att släppas ut till spill- eller dagvattennätet ska ha en oljeavskiljare. Om oljan når reningsverket fungerar inte reningen som den ska. Dessutom kan olja som kommer ut i dagvattnet skada sjöar och vattendrag.

Varför en oljeavskiljare?

Härnösands avloppsreningsverk är inte skyldiga att ta emot avloppsvatten som avviker från normalt hushållsspillvatten. Kontakta Härnösand Energi & Miljö för mer information.

Om det finns risk för utsläpp av olja (mineralolja) till avloppsnätet ska det finnas en oljeavskiljare. Det är viktigt att minska mängden olja som kommer till reningsverket eftersom olja försämrar reningsprocessen och kan skada den biologiska reningen. Med oljan följer ofta föroreningar som avsätts i slammet, t ex tungmetaller och organiska ämnen som är svårnedbrytbara.

Oljeföroreningar som kommer ut via dagvattennätet ger en direktförorening av miljön, t ex sjöar, vattendrag och grundvatten. Om olja kommer ut i dagvatten inom skyddsområde för dricksvatten kan det få stora konsekvenser för dricksvattenförsörjningen.

Vilka verksamheter ska ha oljeavskiljare?

Oljeavskiljare ska finnas för att behandla avloppsvatten från verksamheter där olja hanteras och där det finns risk för spill, tex från fordonstvätt och industriella processer. Exempel på verksamheter som måste ha oljeavskiljare är:

- Bensinstationer
- Fordonstvättar
- Bilverkstäder

- Gör-det-själv-hallar
- Motor- och servicehallar
- Olje- och kemikaliedepåer
- Större parkeringar och parkeringshus
- Garage med golvvavlop

I miljöbalken finns en bestämmelse som säger att förorenaren betalar. Detta innebär att den som orsakar eller riskerar att orsaka utsläpp ska bekosta de förebyggande eller avhjälpandeåtgärder som behövs.

Så fungerar en oljeavskiljare

När spillvattnet rinner genom en rätt dimensionerad oljeavskiljaren fångar den upp olja och slam.

Det finns många typer av oljeavskiljare. Alla utnyttjar de dock skillnaden i densitet mellan vattnet och det som ska avskiljas. Olja är lättare än vatten och flyter upp till ytan och lägger sig ovanpå vattnet, medan det tyngre slammet sjunker till botten. För att oljan ska hinna stiga till ytan är det viktigt att avskiljaren är rätt dimensionerad dvs. tillräckligt stor i förhållande till vattenflödet.

Observera att oljeavskiljaren inte är en fullständig reningsanläggning utan bara till viss del skiljer oljefraktioner från avloppsvattnet.

Kemikalier påverkar

Användning av vissa rengöringsmedel och andra kemikalier kan medföra att den uppsamlade oljan följer med ut i avloppsnätet.

Samhällsförvaltningen

Besöksadress: Johannesbergshuset, Brunnshusgatan 4

Postadress: Härnösands kommun, 871 80 Härnösand

Telefon: 0611-34 80 00 **Fax:** 0611-34 81 11 **E-post:** samhallsforvaltningen@harnosand.se

En förutsättning för att en oljeavskiljare ska fungera är att man använder ett sk självspaltande eller självseparerande avfettningsmedel. De avfettningsmedel, som inte tillhör denna grupp, ger en stabil blandning av olja och vatten dvs. olja avskiljs inte från vattnet i oljeavskiljaren. I de fall fett eller olja blandats (antingen kemiskt genom t ex rengöringsmedel eller mekaniskt genom t ex en högtryckstvätt) kan avskiljningen ta mycket lång tid. Olje/fettdropparna är då så små att de inte har tillräcklig flytkraft för att stiga till ytan. Avskiljningsprocessen kan då förbättras genom att låta vattnet passera genom koalescensfilter där de små dropparna slås samman till större eller genom att tillsätta flockningskemikalier.

Krav på oljeavskiljare

Det är verksamhetsutövarens skyldighet att se till att oljeavskiljaren är rätt dimensionerad för sin verksamhet. Hur man kan beräkna dimensioneringen av oljeavskiljare finns bl.a. beskrivet i standarden SS-EN 858-2. I regel kan verksamhetsutövaren få hjälp med detta av den som tillhandahåller oljeavskiljaren.

Oljeavskiljaren ska vara försedd med larm, som både visar en varningslampa och har en ljudsignal som låter vid för hög oljenivå. Provtagningsmöjlighet på utgående vatten ska även finnas.

Oljeavskiljaren för spillvatten

För en avskiljare som kopplas på spillvattennätet (ledning som går till något avloppsreningsverk) gäller Härnösand Energi & Miljö:s gränsvärden. Dessa anger bl.a. att utsläppet av mineralolja/oljeindex inte får vara större än 50mg/l, se fullständig gränsvärdeslista på www.hemab.se.

Oljeavskiljaren för dagvatten

För avskiljare som kopplas in på dagvattennätet gäller att utsläppet för mineralolja/oljeindex inte får vara större än 5 mg/l. Förutom mineralolja/oljeindex där 5 mg/l gäller ses Härnösand Energi & Miljö:s gränsvärdeslista för spillvatten som de högsta acceptabla värdena även för dagvatten. Strängare krav kan gälla beroende på vattenmiljöns tillstånd.

Oljeavskiljaren bör normalt klara ett flöde från ett 10 års regn.

Skötsel av oljeavskiljare

För att en oljeavskiljare ska fungera på det sätt som den är konstruerad för, krävs viss skötsel och kontroll av anläggningen och regelbunden tömning av oljan och slammet. Det nivåarm som ska varna för att avskiljaren börjar bli överbelastad måste regelbundet genomgå funktionskontroll.

Vid kontroll av oljeavskiljaren kontrolleras oljeskiktets tjocklek, slamskiktets tjocklek samt nivåarmet. Detta ska ske minst var 6:e månad.

För att oljeavskiljaren ska fungera bör tömning ske regelbundet. Slarvar man med detta kommer slamlagret på botten och oljeskiktet på ytan att växa sig så tjockt att vattnet till stor del passerar opåverkat genom oljeavskiljaren.

Minst vart 5:e år ska oljeavskiljaren genomgå en grundlig täthets- och funktionstest. Besiktningen ska utföras av sakkunnig enligt standarden SS EN-858. Resultatet av besiktningen ska dokumenteras och journal ska kunna visas upp vid tillsyn. I journalen ska verksamhetsansvarig kommentera eventuella avvikelser och de åtgärder som ska göras.

Hur ska avfallet tas omhand?

Avfallet som samlas upp i en oljeavskiljare kan faktiskt sägas vara sorterat. På botten finns slam, på ytan finns olja och mellan dessa avfall finns spillvatten som ska vidare ut i spillvattennätet.

Slam och olja är farligt avfall. Om vatten, slam och olja inte separeras vid tömning ska avfallet hanteras som farligt avfall. Tömning får endast ske av företag med tillstånd att transportera farligt avfall. Transportdokument för avfallet ska upprättas.

Mer information

Svensk standard SS-EN 858
www.naturvardsverket.se,
 faktablad 8283
www.hemab.se

Samhällsförvaltningen

Besöksadress: Johannesbergshuset, Brunnshusgatan 4

Postadress: Härnösands kommun, 871 80 Härnösand

Telefon: 0611-34 80 00 **Fax:** 0611-34 81 11 **E-post:** samhallsforvaltningen@harnosand.se

**Härnösands
kommun**

www.harnosand.se